

Besøksadresse:
Rådhuset, Leknes
Postadresse: Boks 406,
8376 Leknes

Mobil: 900 65 064
Org.nr. 971 396 679 MVA

E-post: post@lofotradet.no
Internett: www.lofotradet.no

**Interkommunalt
politisk råd for
Lofoten**

Til Fiskeri- og sjømatminister

DATO: 29.01.2021

v/SamanthaTahir-Hafting
samantha.thair-hafting@nfd.dep.no

Uttalelse fra Lofotrådet og Lofoten Næringsforum.

Viser til gårdagens møte mellom fiskeri- og sjømatminister Odd Emil Ingebrigtsen, utvalgte statsforvaltere, berørte kommuner, lokale næringsforeninger og representanter fra flere næringsorganisasjoner. Formålet med møtet var å få presentert status fra statsforvalterne og aktuelle kommuner, over hvilke konsekvenser de nye innreiserestriksjonene vil få for fiskerinæringen. Det ble gjort grundig redegjørelse for hvordan de nye bestemmelsene slår ut, akutte utfordringer og mulige løsninger. Ved møteslutt ba statsråden om at det ble sendt inn skriftlige redegjørelser og presiseringer av de konkrete problemstillingene samt forslag til løsninger.

Lofotfisket, eller vinterfisket som enkelte kaller det, er ett av våre viktigste sesongfiskerier. I 2020 ble det levert fisk over kai med en førstehandsverdi på over en milliard kroner. Sesongen er kort og behovet for arbeidskraft er stort. Lofotrådet og Lofoten Næringsforum mener det er riktig at grensene nå stenges for å redusere spredningsfaren av Covid-19 viruset. Vi ønsker imidlertid at listen over kritiske samfunnsfunksjoner oppdateres, slik at vi får mulighet til å få inn tilstrekkelig arbeidskraft. Slik vi vurderer situasjonen nå, må dette til for å kunne gjennomføre det viktige Lofotfisket på en så normal måte som mulig.

Arbeidere planlagt inn til fiskeindustrien de nærmeste ukene:

<i>kommune</i>	<i>antall</i>
Vågan	70
Vestvågøy	51
Flakstad	32
Moskenes	36
Værøy	58
Røst	61

Konsekvenser og utfordringer som følge av de nye innreiserestriksjonene:

Regjeringen presenterte 27. januar en avgjørelse om ytterligere innstramninger på utlendingers adgang til innreise til Norge. Dette for å begrense risikoen for spredning av den betydelig mer smittsomme varianten av koronaviruset. Dette skaper nå store utfordringer for bl.a. fiskeindustrien. De nye reglene innebærer, at med virkning fra midnatt 29. januar vil nå kun utlendinger som er bosatt i Norge få anledning til å reise inn i landet. Regjeringen melder at de vil ta en ny vurdering av situasjonen om to uker.

Det vil kun gjøres unntak fra regelverket for noen grupper. Eksempelvis vil samfunnskritisk personell kunne få unntak fra de nye innreisereglene.

Besøksadresse:
Rådhuset, Leknes
Postadresse: Boks 406,
8376 Leknes

Mobil: 900 65 064
Org.nr. 971 396 679 MVA

E-post: post@lofotradet.no
Internett: www.lofotradet.no

**Interkommunalt
politisk råd for
Lofoten**

Statsråden gjort det imidlertid veldig klart at utenlandske sesongarbeidere til fiskeindustrien ikke vil komme inn under denne kategorien og få unntak.

Følgende utfordringer ble presentert i møtet:

- det er nå ikke mulig å gjennomføre innfasing av utenlandsk arbeidskraft som planlagt
- det blir også vanskelig å legge nye planer for innfasing, da det pr. nå ikke er noen garanti for hva som er gjeldende regler om to uker. Skulle grensen åpnes for innreise, først etter to uker, betyr det at man er kommet kritisk langt ut i februar før arbeiderne er ferdig med karantenetiden
- for mange av bedriftene i regionen er det fra nå og fremover, at hovedtyngden av utenlandsk arbeidskraft skal komme
- bedriftene har i utgangspunktet gjort sitt beste for å tilpasse seg situasjonen og tatt inn betydelig mer norsk arbeidskraft enn vanlig, men flere bedrifter har ikke lyktes med å få dekket behovet for kvalifisert arbeidskraft
- det er viktig å få frem at det i fiskeindustrien også dreier seg om kompetansearbeidsplasser (eksempelvis kranførere, truckførere, traktorførere samt annen spesialkompetanse og nøkkelpersonell)
- det har vært satt stort fokus på fiskerinæringa både fra myndigheter og arbeidsgivere for å sikre en trygg og ansvarlig rekruttering av utenlandsk arbeidskraft. Det er også slik at mange arbeidsgivere legger opp til et strengere regime for sine arbeidere enn det som er pålagt, nettopp for å forhindre smitte til industrien og til ellers sårbare samfunn
- de fleste bedriftene har allerede inngått arbeidsavtaler med utlenlandsk arbeidskraft som innehar nødvendig kompetanse og erfaring. Brudd på arbeidsavtaler med disse, som gjerne har jobbet flere sesonger ved bedriften, er ugunstig både for arbeidstaker og arbeidsgiver. Disse bør behandles på lik linje med norske arbeidstakere
- utilstrekkelig kapasitet i mottakerapparatet på land vil kunne resultere i at deler av flåten ikke får levert fisk
- den yrkesgruppen som vil rammes hardest er kystfiskerne
- utilstrekkelig arbeidskapasitet vil føre til redusert produksjon, som igjen vil føre til permitteringer på land større deler av året
- redusert kapasitet vil gi redusert inntjening/skatteinnegang. Følgen av dette er at forbruk/konsum vil svekkes, noe som igjen vil få negative konsekvenser for samfunnet som helhet

En annen utfordring for fiskerinæringen er at det ble gjort endringer i krav om fremvisning av negativ test for SARS-CoV-2 før ankomst til Norge.

23. januar ble det gjort justeringer som innebærer at det som tidligere var regelen om at test skulle tas innen 72 timer før ankomst grensa - nå skal være tatt senest 24. timer før ankomst. Konsekvenser av denne endringen er at det for mange ikke er praktisk mulig å rekke frem til grensa før attestens varighet er utgått.

Forslag til løsninger:

Utenlandske sesongarbeidere til fiskeindustrien må klassifiseres som samfunnskritisk personell og dermed kunne få unntak for gjeldende innreiseforbud.

Besøksadresse:
Rådhuset, Leknes
Postadresse: Boks 406,
8376 Leknes

Mobil: 900 65 064
Org.nr. 971 396 679 MVA

E-post: post@lofotradet.no
Internett: www.lofotradet.no

**Interkommunalt
politisk råd for
Lofoten**

Tidsvinduet for gyldigheten av negativ test-attest må justeres tilbake til opprinnelig krav på 72 timer..

Andre mulige løsninger kan være at grensen f.eks. på Bjørnefjell åpnes to ganger i løpet av de neste to ukene. Dette for å ta inn arbeidsfolk til fiskerinæringen. En annen mulighet man kan se for seg, er å legge til rette for at Widerøe kan hente arbeidstakere fra f.eks. fra Litauen og/eller Polen og fly dem direkte til Lofoten. (Svolvær, Leknes eller Røst)

I Lofoten er som kjent fiskerinæringen, reiselivsnæringen, verkstedsnæringen og oppdrettsnæringen viktige næringsområder. Den krisen vi alt har innenfor reiselivsnæringen er alvorlig for Lofoten, og dersom vi nå i tillegg får en ny krise innen fiskerinæringen vil utfordringene i Lofoten eskalere ytterligere.

Lofotrådet og Lofoten Næringsforum ser at situasjonen i næringa forsterker behovet for å få til langsiktige og strukturelle endringer for rekrutteringen til den viktigste næringa i Lofoten. Det vil fremover bli fokusert på tiltak som kan være med på å stimulere til en høyere andel lokal arbeidskraft.

En slik satsing vil kunne gi positive resultater på sikt, men det er viktig å understreke at næringa er i en kritisk situasjon og at gode løsninger må finnes straks.

Vennlig hilsen

Elisabeth Mikalsen
Nestleder